

Dokument ze zasedání

A9-0040/2022

3.3.2022

ZPRÁVA

o evropském semestru pro koordinaci hospodářské politiky: hledisko
zaměstnanosti a sociální hledisko v roční analýze udržitelného růstu na rok
2022
(2021/2233(INI))

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

Zpravodaj: Helmut Geuking

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	23
INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	26
JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	27

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o evropském semestru pro koordinaci hospodářské politiky: hledisko zaměstnanosti a sociální hledisko v roční analýze udržitelného růstu na rok 2022 (2021/2233(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 24. listopadu 2021 nazvané „Roční analýza udržitelného růstu 2022“ (COM(2021)0740),
- s ohledem na návrh společné zprávy Komise a Rady o zaměstnanosti, který dne 24. listopadu 2021 předložila Komise (COM(2021)0743),
- s ohledem na doporučení Komise ze dne 24. listopadu 2021 pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny (COM(2021)0742),
- s ohledem na zprávu Komise ze dne 24. listopadu 2021 nazvanou „Zpráva mechanismu varování 2022: vypracovaná v souladu s články 3 a 4 nařízení (EU) č. 1176/2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy“ (COM(2021)0741),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 24. listopadu 2021 s názvem „Návrhy rozpočtových plánů na rok 2022: celkové posouzení“ (COM(2021)0900),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 1. července 2020 nazvané „Evropská agenda dovedností pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost“ (COM(2020)0274),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost¹,
- s ohledem na evropskou hospodářskou prognózu, již na podzim 2021 vydala Komise,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 30. září 2020 o vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025 (COM(2020)0625),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 30. září 2020 s názvem „Akční plán digitálního vzdělávání 2021–2027: Nové nastavení vzdělávání a odborné přípravy pro digitální věk“ (COM(2020)0624),
- s ohledem na návrh doporučení Rady o individuálních vzdělávacích účtech, který předložila Komise (COM(2021)773),
- s ohledem na nařízení Rady (EU) 2020/672 ze dne 19. května 2020 o zřízení evropského nástroje pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE) v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19,

¹ Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17.

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. března 2020 nazvané „Unie rovnosti: strategie pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025“ (COM(2020)0152),
 - s ohledem na pracovní dokument Bulharska, Dánska, Estonska, Finska, Irska, Litvy, Lotyšska, Malty, Nizozemska, Rakouska a Švédska², který obsahuje podklady pro prohlášení ze sociálního summitu v Portu,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 20. října 2021 o politice zaměstnanosti a sociální politice eurozóny v roce 2021³,
 - s ohledem na prohlášení z Astany o primární zdravotní péči z roku 2018,
 - s ohledem na evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropskou radou, Parlamentem a Komisí v listopadu 2017,
 - s ohledem na akční plán pro sociální ekonomiku ze dne 9. prosince 2021,
 - s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zaměstnanost a sociální věci (A9-0040/2022),
- A. vzhledem k tomu, že koordinace politiky evropského semestru a členské státy musí dodržovat platná a příslušná pravidla Unie v oblasti zdravých veřejných financí; vzhledem k tomu, že evropský semestr poskytuje společný rámec pro dohled nad hospodářskými a rozpočtovými politikami a politikami zaměstnanosti a pro jejich koordinaci ve všech členských státech EU s cílem zajistit zdravé a udržitelné veřejné finance, zajistit makroekonomickou stabilitu, podporovat strukturální reformy a stimulovat investice, a to i do souběžné zelené a digitální transformace; vzhledem k tomu, že evropský semestr rovněž zohledňuje vytvoření Nástroje pro oživení a odolnost, který bude podněcovat reformy a investice členských států v souladu s prioritami EU stanovenými v šesti pilířích tohoto nástroje a zároveň řešit výzvy uvedené v nadcházejících doporučeních pro jednotlivé země; vzhledem k tomu, že usiluje o postupný posun koordinace hospodářských politik od řešení krize COVID-19 k položení základů inkluzivního oživení a větší odolnosti⁴; vzhledem k tomu, že evropský semestr jako součást rámce EU pro správu ekonomických záležitostí musí být přizpůsoben tak, aby zohledňoval nejen hospodářské a sociální cíle, ale také cíle související s ekologickou a digitální transformací, konsolidací systémů zdravotní péče a přístupem a příležitostmi pro děti a mládež;
- B. vzhledem k tomu, že je zásadně důležité zajistit, aby evropský semestr koordinoval a monitoroval úsilí členských států o plnění zásad evropského pilíře sociálních práv, zejména hlavních cílů EU, které mají zajistit, aby do roku 2030 bylo zaměstnáno nejméně 78 % osob ve věku 20 až 64 let, aby se nejméně 60 % všech dospělých osob každý rok účastnilo odborné přípravy a aby se počet osob ohrožených chudobou nebo

² <https://www.government.se/articles/2021/04/social-summit-non-paper-by-austria-bulgaria-denmark-estonia-finland-ireland-latvia-lithuania-malta-the-netherlands-and-sweden/>

³ Přijaté texty, P9_TA(2021)0426.

⁴ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/european-semester/european-semester-timeline/2022-european-semester-cycle_en

sociálním vyloučením snížil nejméně o 15 milionů, včetně nejméně 5 milionů dětí; vzhledem k tomu, že společná zpráva o zaměstnanosti pro rok 2022 se více zaměřuje na provádění evropského pilíře sociálních práv v souladu se závazky akčního plánu z března 2021 a se závazky vedoucích představitelů EU z prohlášení z Porta ze dne 8. května 2021; vzhledem k tomu, že provádění evropského semestru by mělo posílit úsilí Unie o ekologickou, digitální a spravedlivou transformaci a přispět k dosažení vzestupné sociální a hospodářské konvergence a k řešení demografických výzev a k dosažení cílů udržitelného rozvoje;

- C. vzhledem k tomu, že EU je založena na základních hodnotách zakotvených ve Smlouvách, jako je úcta k lidské důstojnosti, rovnost a lidská práva; vzhledem k tomu, že se její členské státy zavázaly k dodržování těchto hodnot a k provádění Pařížské dohody, cílů udržitelného rozvoje OSN a evropského pilíře sociálních práv; vzhledem k tomu, že hluboký hospodářský a sociální dopad probíhající pandemie COVID-19, včetně zvláštního dopadu na děti a mládež, zranitelné skupiny a pracovníky, kteří budou hospodářským poklesem v důsledku pandemie COVID-19 a strukturálními transformacemi evropských ekonomik spojenými se souběžnou transformací postiženi nejvíce, prokazuje potřebu řešit sociální otázky na evropské úrovni a zajistit udržitelné, digitální a odolné oživení, které vytvoří kvalitní pracovní místa a udržitelný růst a upevní naši strategickou autonomii při současném respektování rozmanitosti vnitrostátních právních předpisů a postupů; vzhledem k tomu, že preambule Smlouvy o Evropské unii definuje zastřešující cíle hospodářské politiky jako „posilování a sbližování jejich ekonomik“ a „hospodářský a sociální pokrok jejich obyvatel s přihlédnutím k zásadě udržitelného rozvoje“;
- D. vzhledem k tomu, že v důsledku pandemie COVID-19 zaznamenalo hospodářství v roce 2020 prudký pokles; vzhledem k tomu, že evropské regiony a ekonomiky nebyly zasaženy stejným způsobem a ve stejné míře; vzhledem k tomu, že dopad prudkého poklesu HDP v roce 2020 na nezaměstnanost byl zmírněn různými politickými reakcemi, mimo jiné programy na zachování pracovních míst; vzhledem k tomu, že zaměstnanost a celkový počet odpracovaných hodin se téměř vrátili na úroveň před krizí, ačkoli tempo oživení je v jednotlivých členských státech nerovnoměrné; vzhledem k tomu, že dopad krize představuje velkou výzvu, ale také příležitost k oživení našich ekonomik a společností a k provádění ekologické a digitální transformace udržitelnějším, odolnějším a inkluzivnějším způsobem; vzhledem k tomu, že tato transformace by měla zvrátit rostoucí nerovnosti, posílit sociální soudržnost a zajistit, aby nikdo nebyl opomenut; vzhledem k tomu, že podle evropské hospodářské prognózy z podzimu 2021 se v roce 2021 očekává růst o 5 %, v roce 2022 o 4,3 % a v roce 2023 o 2,5 %, což je více, než se původně předpokládalo; vzhledem k tomu, že oživení bude i přesto do značné míry záviset na dalším vývoji pandemie⁵ a na omezeních hospodářské činnosti, která budou přijata, aby se zabránilo jejímu šíření; vzhledem k tomu, že od začátku oživení se opět projevuje nedostatek pracovních sil ve výrobě a službách; vzhledem k tomu, že nedostatek pracovních sil pro výkon určitých povolání v některých zemích/regionech EU existuje současně s přebytkem kvalifikovaných pracovníků v jiných oblastech, což svědčí o významu mobility pracovních sil a migračních toků; vzhledem k tomu, že nedostatek pracovních sil je rovněž způsoben strukturálními trendy (např. stárnutí obyvatelstva) a dalšími faktory, které se projevovaly už před

⁵ Evropská komise, Institutional Paper „Evropská hospodářská prognóza: Podzim 2021“, listopad 2021, s. 2.

pandemií;

- E. vzhledem k tomu, že mezera na trhu práce zahrnuje nezaměstnané, nedostatečně zaměstnané osoby (tj. pracovníky na částečný úvazek, kteří by chtěli pracovat více hodin, ale nemohou najít pracovní místo, které to nabízí), a osoby, které se trhu práce účastní jen okrajově (nezaměstnaní pracovníci, kteří jsou v současné době okamžitě k dispozici k nástupu do zaměstnání, ale o práci nežádali, nebo kteří hledají zaměstnání, ale nejsou okamžitě k dispozici pro nástup do zaměstnání); vzhledem k tomu, že v důsledku tohoto otřesu činila ve druhém čtvrtletí roku 2020 v EU mezera na trhu práce 14,6 % pracovní síly ve srovnání s 13,1 % ve druhém čtvrtletí roku 2019; vzhledem k tomu, že to představuje nedostatečné využívání pracovních zdrojů v hospodářství;
- F. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 představuje velkou zátěž pro lidi v EU, zejména pro ty, kteří pocházejí ze zranitelnějších skupin, jako jsou ženy, osoby se zdravotním postižením, děti, mladí lidé a starší lidé, pokud jde o jejich každodenní život, pracovní život a obecně živobytí⁶; vzhledem k tomu, že krize COVID-19 měla negativní dopady na evropský trh práce; vzhledem k tomu, že tento vývoj v některých členských státech vedl k nárůstu chudoby a k rozdílům v životní úrovni; vzhledem k tomu, že chudoba pracujících vzrostla v EU-27 z 8,5 % v roce 2010 na 9 % v roce 2019; vzhledem k tomu, že pracovníci se smlouvou na dobu určitou čelí mnohem vyššímu riziku chudoby pracujících než pracovníci se smlouvou na dobu neurčitou (16,2 % oproti 5,9 %), stejně jako pracovníci s nízkou kvalifikací ve srovnání s pracovníky s vysokou kvalifikací (19 % oproti 4,9 %); vzhledem k tomu, že u zranitelných skupin, včetně mladých pracovníků, rodičů samoživitelů, osob se zdravotním postižením, LGBTI osob, Romů nebo pracovníků ze třetích zemí, je navíc mnohem větší pravděpodobnost, že se budou s chudobou pracujících potýkat; vzhledem k tomu, že mnoho rodin sezónních a přeshraničních pracovníků bylo během původně nekoordinovaných opatření omezujících volný pohyb osob rozděleno; vzhledem k tomu, že v důsledku opatření omezujících volný pohyb osob museli rodiče, zejména ženy, často hledat rovnováhu mezi plněním svých povinností a péčí o své děti a starší příbuzné nebo příbuzné se zdravotním postižením; vzhledem k tomu, že nedostatečná rovnováha mezi pracovním a soukromým životem může v mnoha případech vést ke stresu a problémům v oblasti duševního zdraví;
- G. vzhledem k tomu, že ačkoli míra nezaměstnanosti mladých lidí v EU vykazovala v polovině roku 2021 první známky zlepšení, ve druhém čtvrtletí roku 2021 stále činila 17,4 %, což představuje téměř trojnásobnou míru nezaměstnanosti obyvatelstva ve věku 25–74 let; vzhledem k tomu, že dopad krize COVID-19 na trh práce zvrátil šestiletý pokles počtu mladých lidí, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy, částečně v důsledku nejistého postavení mladých lidí na trhu práce⁷; vzhledem k tomu, že duševní zdraví mladých lidí se během pandemie výrazně zhoršilo, přičemž v několika členských státech se problémy související s duševním zdravím ve srovnání s úrovní před krizí zdvojnásobily; vzhledem k tomu, že 64 % mladých lidí ve věkové skupině 18–34 let bylo na jaře 2021 ohroženo depresí, což bylo částečně důsledkem nedostatku pracovních příležitostí pro ně a jejich nedostatečných finančních

⁶ Zpráva Spolkového ústavu pro demografický výzkum z roku 2021 s názvem „Belastungen von Kindern, Jugendlichen und Eltern in der Corona-Pandemie“.

⁷ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/economy-finance/2022_european_semester_proposal_for_a_joint_employment_report_0.pdf

a vzdělávacích vyhlídek v dlouhodobějším horizontu;

- H. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 měla na mladé lidi ničivý dopad, neboť míra zaměstnanosti klesala a došlo ke značnému poklesu příjmu fyzických osob; vzhledem k tomu, že předchozí krize odhalila, že pokud nebudou mladým lidem poskytnuty kvalitní stáže a pracovní místa na základě písemných dohod a důstojných pracovních podmínek, včetně životního minima, pracovních profesního poradenství a poradenství pro volbu povolání a dalšího vzdělávání, vyvstane opět vysoké riziko, že budou nuceni přijímat nejistá pracovní místa, opustit svou zemi, aby našli práci, nebo se opakovaně zapojovat do vzdělávání nebo odborné přípravy; vzhledem k tomu, že stáže musí být nejen placené, ale také omezené délkou a počtem, aby mladí lidé nebyli chyceni v pasti nekonečně se opakujících stáží a nebyli využíváni jako levná, nebo dokonce bezplatná pracovní síla bez sociální ochrany a důchodových práv; vzhledem k tomu, že jednou z hlavních priorit EU by mělo být zabránit další „ztracené generaci“ mladých lidí;
- I. vzhledem k tomu, že ke krizi v oblasti bydlení dochází jak v bohatých, tak i v méně bohatých zemích a že tato krize vede k sociálnímu vyloučení a územní segregaci; vzhledem k tomu, že ohrožené skupiny obyvatel, jako jsou chudí pracující, ženy, mladí lidé, zejména mladí nezaměstnaní, rodiče samoživitelé, velké rodiny, starší lidé, především ti, kteří bydlí sami, a dále osoby LGBTIQ, migranti, uprchlíci, osoby se zdravotním postižením, osoby s tělesným nebo psychickým onemocněním a osoby z marginalizovaných komunit včetně Romů, mají obtížnější přístup k důstojnému a cenově dostupnému bydlení;
- J. vzhledem k tomu, že podle makroekonomické databáze Komise AMECO⁸ se počet zemí s negativním vývojem reálných mezd zvýšil ze dvou v roce 2019 na třináct v roce 2020; vzhledem k tomu, že úroveň reálných mezd je v mnoha zemích EU stále nižší než v krizovém roce 2009; vzhledem k tomu, že v zájmu zachování kupní síly pracovníků by reálné mzdy musely v roce 2022 vzrůst o 5 %;
- K. vzhledem k tomu, že podle výzkumu OECD⁹ lze třetinu celkové mzdové nerovnosti vysvětlit spíše rozdíly v postupech stanovování mezd mezi podniky než rozdíly v dovednostech pracovníků; vzhledem k tomu, že společnosti s vysokými mzdami platí za srovnatelné pracovníky přibližně dvakrát více než podniky s nízkými mzdami; vzhledem k tomu, že pokud pracovníci nemohou snadno přejít z jednoho podniku do druhého (např. z důvodu hledání zaměstnání a nákladů na stěhování), jsou mzdy určovány nejen dovednostmi pracovníků, ale také postupy podniků při stanovování mezd;
- L. vzhledem k tomu, že ekologická a digitální transformace povede k určitému přerozdělení zaměstnanosti mezi úkoly a odvětvími; vzhledem k tomu, že přerozdělení pracovníků napříč odvětvími bude náročnější, pokud jde o potřeby v oblasti dovedností, než přerozdělení mezi podniky v rámci jednoho odvětví a může vést k delšímu období nezaměstnanosti;
- M. vzhledem k tomu, že práce na dálku může někdy stírat stávající hranice mezi pracovním

⁸ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/indicators-statistics/economic-databases/macro-economic-database-ameco/ameco-database_en

⁹ <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/7d9b2208-en/index.html?itemId=/content/publication/7d9b2208-en>

a soukromým životem, což znamená vyšší intenzitu práce a další problémy; vzhledem k tomu, že digitální technologie s sebou nesou rizika pro kvalitu zaměstnání; vzhledem k tomu, že u osob, které pravidelně pracují z domova, je více než dvakrát vyšší pravděpodobnost, že budou pracovat více než předepsaných maximálních 48 hodin týdně; vzhledem k tomu, že téměř 30 % pracovníků na dálku uvádí, že každý den nebo několikrát týdně pracují ve svém volném čase;

- N. vzhledem k tomu, že změna klimatu prohloubila již stávající nerovnosti a neúměrně zasáhla chudé a nejzranitelnější skupiny a regiony; vzhledem k tomu, že důsledky změny klimatu a extrémních povětrnostních jevů pociťují evropští občané a pracovníci intenzivněji a častěji než dříve; vzhledem k tomu, že cíle EU v oblasti klimatické neutrality představují pro pracovníky a podniky výzvy, ale i příležitost zlepšit životní podmínky lidí a jsou naprosto nezbytné pro ochranu klimatu a budování lepší budoucnosti pro mladší a budoucí generace; vzhledem k tomu, že politika zaměřená na dosažení cílů EU v oblasti klimatu ovlivňuje různé regiony různým způsobem s tím, že největší dopad má na ty regiony, které jsou vysoce závislé na fosilních palivech; vzhledem k tomu, že rychlý nárůst cen energie v celé EU, který má řadu příčin, jež nejsou omezeny na hospodářský dopad pandemie COVID-19, postihuje nejzranitelnější obyvatelstvo v EU, zejména jednotlivce a domácnosti s nejnižšími příjmy; vzhledem k tomu, že úkol spočívající v přizpůsobení našich ekonomik a společností je třeba řešit způsobem, který zajistí spravedlivou transformaci; vzhledem k tomu, že vznik nových souvisejících odvětví rovněž představuje příležitosti pro podniky a obnáší potřebu rekvalifikace a prohlubování dovedností pracovníků pro udržitelná pracovní místa zaměřená na budoucnost; vzhledem k tomu, že pokud bude tento proces dobře řízen, měl by chránit sociálně slabé osoby, rodiny a mikropodniky; vzhledem k tomu, že vytváření kvalitních pracovních míst, ambiciózní opatření pro spravedlivou transformaci a účinné programy prohlubování dovedností a rekvalifikace budou mít zásadní význam pro zajištění hladké a inkluzivní transformace pro pracovníky;
- O. vzhledem k tomu, že členské státy podporované EU rozšířily nebývalou fiskální podporu a pomoc v oblasti likvidity svým ekonomikám s cílem zabránit hromadnému propouštění, zachovat příjmy a chránit podniky v reakci na koronavirovou krizi; vzhledem k tomu, že aktivace „obecné únikové doložky“ v rámci postupů Paktu o stabilitě a růstu, přijetí plánu NextGenerationEU, Nástroje pro oživení a odolnost, investiční iniciativy pro reakci na koronavirus (CRII) a CRII+ a zavedení evropského nástroje pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE) mají v tomto ohledu zásadní význam; vzhledem k tomu, že tato důrazná a koordinovaná politická reakce zdůrazňuje význam pokračující silné koordinace hospodářských politik, politik zaměstnanosti a sociálních politik prostřednictvím různých politických a finančních nástrojů; vzhledem k tomu, že zvýšená potřeba finančních prostředků a investic na posílení hospodářství by mohla pro členské státy představovat rozpočtová omezení;
- P. vzhledem k tomu, že míra růstu populace EU klesá a očekává se, že počet obyvatel v dlouhodobém horizontu výrazně klesne; vzhledem k tomu, že rozsah demografických změn se v jednotlivých členských státech a regionech liší; vzhledem k tomu, že demografické změny ovlivňují sociální systémy a trhy práce¹⁰, zejména v odvětví péče,

¹⁰ Zpráva Komise ze dne 17. června 2020 o dopadu demografických změn (COM(2020)0241).

a vyžadují komplexní přístup založený na kombinaci politických řešení v oblasti důchodů, sociálního zabezpečení, služeb péče o děti a dlouhodobé péče, bydlení, předškolních zařízení, systémů zdravotní péče, sociálního začleňování, integrace menšin a migrantů, rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem a rovnosti žen a mužů; vzhledem k tomu, že současná krize opět zdůraznila význam a podceněnou úlohu odvětví péče v našich společnostech; vzhledem k tomu, že počet obyvatel EU v produktivním věku se v posledním desetiletí zmenšuje, což je rovněž určující faktor rostoucího nedostatku pracovních sil; vzhledem k tomu, že koronavirová krize ukázala zásadní přínos migrujících pracovníků k podpoře evropských ekonomik a základních služeb a k zaplnění nedostatku pracovních sil; vzhledem k tomu, že je nezbytné, aby byla vytvářena kvalitní pracovní místa pro pracovníky se střední a nízkou kvalifikací, a zejména pro ženy a mladé lidi;

- Q. vzhledem k tomu, že bezprecedentní digitální vývoj a rostoucí využívání umělé inteligence (UI) je pro EU příležitost stát se lídrem v oblasti etické UI zaměřené na člověka a vytvořit robustnější a odolnější ekonomiku založenou na pokroku v digitální oblasti; vzhledem k tomu, že digitalizace přinesla zaměstnavatelům a pracovníkům mnoho výhod, ale také nevýhody; vzhledem k tomu, že používání automatizačních systémů, UI a souvisejících pokročilých technologií v hospodářství neustále roste, což obnáší socioekonomickou a digitální transformaci; vzhledem k tomu, že nová digitální ekonomika by měla být přínosem pro pracovníky i společnost jako celek tím, že zlepší kvalitu života a pracovní podmínky, zajistí dobrou rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem, vytvoří lepší pracovní příležitosti a přispěje k sociálně-ekonomické konvergenci; vzhledem k tomu, že dobře regulovaná UI má potenciál podpořit prosperitu a usnadnit přechod k udržitelnému, robustnímu a odolnému hospodářství; vzhledem k tomu, že umělá inteligence přináší podnikům ekonomické výhody a nové příležitosti a zároveň představuje výzvy související s právními předpisy a zaměstnaností; vzhledem k tomu, že pracovníkům je třeba poskytnout nezbytnou odbornou přípravu, pokud jde o dovednosti, které jim umožní pracovat s vyvíjejícími se technologiemi a přizpůsobit se dvojí transformaci – zelené a digitální;
- R. vzhledem k tomu, že současná krize ukázala, že pracovní místa na všech úrovních dovedností jsou pro naše společnosti a ekonomiky přínosem a měla by zajistit bezpečná a zdravá pracoviště a kvalitní zaměstnaní; vzhledem k tomu, že existuje silná poptávka po pracovnících ve specifických oborech a profesích; vzhledem k tomu, že vzdělávání a odborná příprava, včetně politik celoživotního vzdělávání, které předvídají a odrážejí potřeby trhu práce, zajišťují lepší začlenění na trhu práce a mají klíčový význam pro hospodářské subjekty a profesní rozvoj pracovníků; vzhledem k tomu, že programy zvyšování kvalifikace, rekvalifikace a odborné přípravy by měly být k dispozici všem pracovníkům, včetně osob se zdravotním postižením, a měly by být rovněž přizpůsobeny potřebám a schopnostem pracovníků;
- S. vzhledem k tomu, že i v roce 2018 došlo v EU-27 k více než 3 300 smrtelných pracovních úrazů a k 3,1 milionu pracovních úrazů bez smrtelných následků; vzhledem k tomu, že v důsledku nemoci z povolání každoročně zemře více než 200 000 pracovníků¹¹; vzhledem k tomu, že tyto údaje nezahrnují úrazy, k nimž došlo v souvislosti s nehlášenou prací, což znamená, že skutečné počty pravděpodobně překročí

¹¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/IP_21_3170

oficiální statistiky¹²; vzhledem k tomu, že podle nadace Eurofound bylo v roce 2017 21 % pracovních míst v Evropě „vysoce kvalifikovanými pracovními místy“ a 20 % pracovních míst „nekvalitními“¹³, což vystavovalo pracovníky zvýšenému fyzickému nebo duševnímu riziku; vzhledem k tomu, že 14 % pracovníků je vystaveno vysoké míře psychosociálních rizik; vzhledem k tomu, že 23 % evropských pracovníků se domnívá, že je kvůli jejich práci v ohrožení jejich bezpečnost nebo zdraví; vzhledem k tomu, že nemoci a úrazy související s prací stojí Evropskou unii 3,3 % jejího HDP¹⁴; vzhledem k tomu, že pracovníci mají právo na zdravé, bezpečné a přístupné pracoviště a prostředí, které přispívá k uplatňování evropského pilíře sociálních práv a norem v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; vzhledem k tomu, že nedostatečné preventivní strategie a strategie pro integraci starších pracovníků, pracovníků se zdravotním postižením, jakož i pracovníků, kteří jsou ochotni se znovu začlenit na trh práce po dlouhé nemoci, vedou k promarnění příležitostí pro pracovníky, podniky i společnost jako celek;

Kapitola I

1. konstatuje, že udržitelnost, sociální začlenění a dobré životní podmínky evropských občanů musí být základním prvkem hospodářské strategie EU, k čemuž se zavázala předsedkyně Komise; poukazuje na to, že EU potřebuje reformu správy ekonomických záležitostí, která se zaměří na udržitelný rozvoj a dobré životní podmínky; zdůrazňuje potřebu sociálních a environmentálních veřejných investic do národních plánů pro oživení a odolnost;
2. připomíná, že podle Smluv musí Unie usilovat o udržitelný rozvoj Evropy založený na vyváženém hospodářském růstu, plné zaměstnanosti, zdravém a bezpečném pracovním prostředí a podmínkách a na sociálním pokroku, vysoké úrovni ochrany a zlepšování kvality životního prostředí, podpoře vědeckého a technologického pokroku, boji proti chudobě a nerovnostem, sociálnímu vyloučení a diskriminaci, podpoře vzestupné sociální konvergence, na sociální spravedlnosti a ochraně, rovnosti žen a mužů, mezigenerační solidaritě a ochraně práv dítěte a osob se zdravotním postižením; trvá na tom, že tyto cíle musí být zastřešujícími prioritami dlouhodobé strategie EU pro udržitelný růst v souladu s cíli udržitelného rozvoje OSN, evropským pilířem sociálních práv a Zelenou dohodou a musí být základem plánů členských států pro oživení a odolnost; vyzývá Komisi, aby zajistila soulad evropské správy ekonomických záležitostí s těmito cíli a strategiemi;
3. vyzývá Komisi, aby si z této krize vzala ponaučení a usilovala o zavedení transformované udržitelné správy v EU založené na solidaritě, sociální spravedlnosti a integraci, spravedlivém rozdělování bohatství, rovnosti žen a mužů, kvalitních veřejných službách, včetně veřejného, všeobecného a vysoce kvalitního vzdělávacího systému, kvalitní zaměstnanosti a udržitelném růstu; vyzývá Komisi, aby před přijetím

¹² https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Accidents_at_work_statistics#Number_of_accidents; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0323&from=NL>

¹³ „Šestý průzkum pracovních podmínek v Evropě – souhrnná zpráva (aktualizace z roku 2017)“, Eurofound, 2017, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk.

¹⁴ Sdělení Komise ze dne 28. června 2021 nazvané „Strategický rámec EU pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci na období 2021–2027: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v měnícím se světě práce“ (COM(2021)323).

rozhodnutí o deaktivaci obecné únikové doložky zvažila nejen celkové posouzení stavu hospodářství založené na kvantitativních kritériích, ale také posouzení, které bude řádně odrazet základní nerovnosti, jakož i situaci v oblasti zaměstnanosti a sociální a zdravotní situaci členských států;

4. zdůrazňuje, že je velmi důležité zvažít úspěch hospodářství EU, pokud jde o dobré životní podmínky občanů a pracovníků, inkluzivní trhy práce a pracovní a environmentální normy;
5. zdůrazňuje, že udržitelný hospodářský růst musí být cílem inkluzivní a udržitelné socioekologické transformace našich ekonomik, která zabrání sociální, hospodářské a environmentální nerovnováze tím, že bude bojovat proti chudobě, snižovat nerovnosti a vytvářet důstojná pracovní místa s přiměřenými mzdami a pracovními podmínkami; konstatuje, že jsou-li naše ekonomiky konkurenceschopné, mohou rozvíjet správné schopnosti pro budoucnost, včetně schopnosti držet krok s požadavky moderního trhu práce; zdůrazňuje, že podstatná část příjmů generovaných hospodářským růstem a výsledné daňové příjmy by měly být použity k financování veřejných služeb, včetně systémů veřejného zdraví a vzdělávání; poukazuje na to, že je třeba silně podporovat veřejné služby, zdravotnictví a vzdělávací systémy, mimo jiné s cílem stimulovat tvorbu kvalitních pracovních míst, inkluzivní oživení a předvídání budoucích krizí; vyzývá k přezkumu stávající evropské správy ekonomických záležitostí, a zejména fiskálních pravidel EU; zdůrazňuje, že udržitelný hospodářský růst podporující začlenění je nezbytný pro pokrok, inovace, důstojná pracovní místa a život, o němž si každý rozhoduje sám; zdůrazňuje, že důstojný příjem zajišťuje důstojnou životní úroveň a poskytuje rodinám sociální ochranu;
6. je znepokojen tím, že některé členské státy byly zadluženy již před pandemií COVID-19; vítá historickou a bezprecedentní evropskou reakci v podobě nástroje NextGenerationEU a Nástroje pro oživení a odolnost jakožto nástrojů ke zmírnění hospodářského a sociálního dopadu pandemie v členských státech;
7. zdůrazňuje, že je třeba posílit demokratickou odpovědnost za stávající proces hodnocení evropského semestru; vyzývá Komisi a členské státy, aby reformovaly finanční právní rámec a proces evropského semestru s cílem zajistit, aby nový rámec správy ekonomických záležitostí posílil demokratickou odpovědnost a zapojení Parlamentu a rovněž úlohu a účast sociálních partnerů EU a členských států a zajistil přístup založený na výkonnosti a zaměřený na výsledky, pokud jde o politické cíle;
8. zdůrazňuje, že akční plán evropského pilíře sociálních práv zahrnuje tři hlavní cíle a že poslední z nich se týká chudoby a má za cíl snížit počet osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením nejméně o 15 milionů, z nichž alespoň 5 milionů by měly tvořit děti, ve srovnání s rokem 2019; vyjadřuje však politování nad tím, že Komise dosud nepředložila jasný a komplexní program pro dosažení tohoto cíle prostřednictvím účinných nástrojů a finančních prostředků; vyzývá Komisi, aby neprodleně předložila strategii boje proti chudobě se závazkem odstranit chudobu v Evropě do roku 2050; domnívá se, že součástí této strategie by měl být mimo jiné sociální pokrok, který by měl být považován za investiční prioritu, což znamená, že nástroj NextGenerationEU, víceletý rámec a rozpočet EU musí poskytovat investice na sociální cíle, a zejména na sociální pokrok, které jsou stejně ambiciózní jako investice do zelených a digitálních

oblastí, přičemž je třeba, aby snižování chudoby a nerovností bylo rovněž průřezovým aspektem všech rozhodnutí týkajících se výdajů.

9. domnívá se, že stávající prvky flexibility při uplatňování fiskálních pravidel by měly být v praxi uplatňovány velkoryseji, aby snižování dluhu nebylo na úkor jiných důležitých cílů, jako je plná zaměstnanost, kvalitní veřejné služby a ochrana klimatu; v tomto ohledu se domnívá, že Nástroj pro oživení a odolnost by měl mít trvalý základ, aby bylo zajištěno, že tento nástroj bude opět k dispozici v podobných závažných krizích a bude rychleji přístupný;
10. vítá návrh Komise na zřízení sociálního klimatického fondu, který má řešit sociální důsledky transformace našich společností a zajistit jejich klimatickou neutralitu; je přesvědčen, že sociální dopad zelené politiky je třeba řešit širším způsobem, a zdůrazňuje, že je naléhavě nutné přijmout nástroje, které umožní všem částem společnosti využívat výhod klimaticky neutrální společnosti a chránit lidi a domácnosti, zejména ty nejzranitelnější, před dopadem změny klimatu i znečištěním, a zabráni negativním sociálním důsledkům, které by mohly vyplynout z provádění opatření Zelené dohody pro Evropu v oblasti klimatu;
11. podporuje demokratičtější proces evropského semestru; je pevně přesvědčen, že reforma správy ekonomických záležitostí musí jít ruku v ruce s posílením sociálního rozměru; domnívá se, že politika v oblasti rovnosti žen a mužů musí být zakotvena a začleněna do všech fází správy ekonomických záležitostí;
12. domnívá se, že do roční analýzy udržitelného růstu je třeba zahrnout odkazy na rozdíly ve výši důchodů žen a mužů, jak tomu bylo v případě některých minulých ročních analýz udržitelného růstu;
13. vyzývá Komisi, aby v procesu evropského semestru zvažila provádění Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením a stávajících vnitrostátních strategií pro pomoc osobám se zdravotním postižením; vybízí členské státy a Komisi, aby posoudily, zda opatření v oblasti sociální ochrany a zdravotního postižení, včetně dávek na ochranu příjmu, odpovídajícím způsobem řeší chudobu;
14. zdůrazňuje, že je třeba snížit byrokratickou a administrativní zátěž s cílem podpořit a stimulovat hospodářský růst a konkurenceschopnost, a v této souvislosti vyzdvihuje význam programu Komise pro zlepšování právní úpravy; vyzývá Komisi, aby v souvislosti s doporučeními pro jednotlivé země doporučila provést reformy s cílem snížit byrokracii a zjednodušit přístup co nejširší škály příjemců, včetně podniků a malých a středních podniků, nevládních organizací, podniků sociální ekonomiky, obcí a občanů, k financování; zdůrazňuje, že nadměrnou administrativní zátěží trpí zejména malé a střední podniky;
15. vítá sdělení Komise ze dne 9. prosince 2021 nazvané „Budování hospodářství ve prospěch lidí: Akční plán EU pro sociální ekonomiku“; vyzývá Komisi, aby předložila ambiciózní opatření pro zakládání a rozvoj družstev a podniků sociální ekonomiky, které ze své podstaty kladou větší důraz na spravedlivé pracovní podmínky a posílení účasti pracovníků a občanů;

16. zdůrazňuje, že koronavirová krize již zanechala mnoho mladých lidí bez práce nebo v nejistém zaměstnání; vyzývá Komisi a členské státy, aby bojovaly proti nezaměstnanosti mladých lidí a zajistily, aby mladí lidé získali odpovídající a kvalitní první pracovní zkušenosti; vyzývá Komisi, aby mladým lidem zaručila přístup ke kvalitním placeným stážím a učňovské přípravě, a odsuzuje praxi neplacených stáží jako formu vykořisťování mladých pracovníků a porušování jejich práv; vyzývá Komisi, aby předložila právní rámec pro účinné stáže a učňovskou přípravu;
17. vyzývá Komisi, aby přezkoumala stávající evropské nástroje, jako je rámec kvality stáží a Evropský rámec pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu, a aby začlenila kvalitativní kritéria pro nabídky mladým lidem, včetně zásady spravedlivého odměňování stážistů, přístupu k sociální ochraně, udržitelného zaměstnávání a sociálních práv;
18. zdůrazňuje, že pomalé přerozdělování a nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi může vést k závažnému narušení procesu propojování volných pracovních míst s nezaměstnanými osobami a k vyšší strukturální nezaměstnanosti; poukazuje na to, že politika musí podporovat pracovníky při hledání zaměstnání, které vyžaduje jinou kvalifikaci než jejich předchozí povolání;
19. zdůrazňuje, že zlepšení zaměstnanosti a pracovních podmínek skupin, které jsou pandemií postiženy nejvíce, by pomohlo předcházet negativním dopadům nezaměstnanosti a neaktivity a nárůstu nerovností; domnívá se, že základním nástrojem boje proti chudobě pracujících je kombinace vysoké míry kolektivního vyjednávání a sdružování do odborů, dobře financovaných aktivních politických opatření na trhu práce a sociálních dávek;
20. domnívá se, že pravidla transparentnosti odměňování jsou důležitým nástrojem, který zvyšuje povědomí o diskriminaci žen v odměňování, může poskytnout právo na informace o úrovni odměňování podle pohlaví, vyžadovat, aby společnosti vykazovaly informace o zaměstnanosti a odměňování rozdělené podle pohlaví, a motivovat je k provádění auditů odměňování žen a mužů; zdůrazňuje, že opatření týkající se stejné odměny za rovnocennou práci jsou obzvláště důležitá v některých zemích, kde existují velké počáteční rozdíly v odměňování mezi ženami a muži na začátku jejich profesní dráhy;

Hospodářství, které chrání zdraví a bezpečnost pracovníků a zároveň zajišťuje dobré pracovní podmínky

21. vítá strategický rámec Komise pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci na období 2021–2027, a zejména zavedení přístupu „vize nula“ k pracovním úrazům a nemocem z povolání; vyjadřuje však politování nad tím, že míra ambicí strategie cíli „vize nula“ neodpovídá, a vyzývá Komisi, aby předložila návrhy odpovídající tomuto cíli; vyzývá k vytvoření plánu pro snížení počtu úrazů a úmrtí na pracovišti, s odpovídajícími finančními prostředky pro členské státy a podniky, aby bylo možné dokončit přechod k „nulovým obětem“; zdůrazňuje, že „vize nula“ by neměla vést k nižší míře oznamování pracovních úrazů a nemocí z povolání; vyzývá Komisi, aby do přístupu „vize nula“ zahrnula všechna zranění a úrazy i fyzické a duševní otřesy; vyzývá Komisi a členské státy, aby se mnohem více zaměřovaly na strategie prevence, jako je posílení

inspektorátů práce, vnitrostátních služeb v oblasti zdraví a bezpečnosti a dialogu se sociálními partnery, a zajistily tak, aby všichni zaměstnanci bez ohledu na druh nebo velikost jejich zaměstnavatele měli právo na nejvyšší možnou úroveň ochrany zdraví a bezpečnosti;

22. domnívá se, že u několika aspektů politiky EU v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je zapotřebí úzké spolupráce se sociálními partnery a důrazných legislativních opatření, která by doplnila řadu měkkých opatření plánovaných za účelem realizace „vize nula“; vyzývá k jasnému důrazu na zapojení pracovníků a k posílení konzultací se sociálními partnery;
23. upozorňuje na vznik nových rizik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v důsledku zrychlení změny klimatu, která může mít dopad na pracovníky, a zdůrazňuje, že průlomové technologie, jako je umělá inteligence a digitalizace, také mohou vést k nebezpečným pracovním podmínkám; upozorňuje na své usnesení ze dne 20. října 2021 obsahující doporučení Komisi k ochraně pracovníků před azbestem¹⁵ a vítá pokrok, jehož bylo dosaženo v procesu revize směrnice o karcinogenech a mutagenech (CMD4); vyzývá Komisi, aby přijala vhodná a přiměřená legislativní a nelegislativní opatření k řešení těchto nových rizik;
24. vítá nový strategický rámec EU pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci na období 2021–2027 a poukazuje na jeho ústřední roli při zajišťování zdravých a bezpečných pracovišť, zejména při předvídání změn souvisejících s ekologickou, digitální a demografickou transformací a při reakci na tyto změny; zdůrazňuje, že je důležité zlepšit prevenci pracovních úrazů a nemocí z povolání, odstranit úmrtí související s výkonem povolání a zvýšit připravenost na současné a budoucí zdravotní krize s cílem zachovat zdraví a bezpečnost pracovníků, a zajistit tak produktivitu a konkurenceschopnost; zdůrazňuje, že je třeba strategie zaměřit na řešení problémů, které vyplývají z rostoucího podílu starších pracovníků a pracovníků se zdravotním postižením nebo chronickými onemocněními; opakuje, že stres, úzkost nebo deprese patří do druhé největší skupiny subjektivních zdravotních problémů souvisejících s prací, které mohou významně zvýšit riziko dalších zdravotních problémů, včetně autoimunitních onemocnění nebo muskuloskeletálních poruch a revmatických nebo chronických zánětlivých onemocnění;
25. vyzývá Komisi, aby navrhla novou směrnici o duševním zdraví s cílem zabránit šíření psychosociálních rizik při práci a zajistit dobré životní podmínky pracovníků; domnívá se, že závazná regulace je klíčem k účinnému předcházení duševním poruchám, jako je úzkost, deprese, vyhoření a posttraumatický stres, a k tomu, aby byly uznány jako nemoci z povolání; domnívá se, že tato směrnice by měla obsahovat minimální požadavky na práci na dálku s cílem zajistit, aby pracovníci mohli uplatňovat své právo odpojit se; domnívá se, že by tato směrnice měla regulovat také používání stávajících a nových digitálních nástrojů pro pracovní účely a vyjasnit pracovní podmínky pracovníků na dálku, které musí odpovídat pracovním podmínkám srovnatelných pracovníků;
26. konstatuje, že koronavirová pandemie poukázala na již existující strukturální problémy sociálního sektoru, zejména v oblasti dlouhodobé péče, včetně problémů, jako je

¹⁵ Přijaté texty, P9_TA(2021)0427.

nedostatek zaměstnanců, špatné pracovní podmínky, nízké mzdy a nízká míra využívání digitálních řešení;

Kapitola III

27. domnívá se, že důležitou součástí hospodářského oživení je rostoucí kupní síla a vyšší mzdy, které stimulují domácí agregaci poptávky a zároveň zajišťují dobré životní podmínky občanů; poukazuje na riziko, že růst mezd bude v nadcházejícím roce obecně nižší než růst inflace, čímž se sníží kupní síla pracovníků; varuje před tím, že pokud ceny za energii, bydlení a potraviny nadále porostou, mohla by kupní síla mezd stagnovat nebo dokonce klesat; domnívá se, že domácnosti s nízkými příjmy by měly být před nepříznivými dopady rostoucích cen služeb, zboží a základních potravin chráněny; zdůrazňuje, že kromě toho by měla být přijata opatření ke zvýšení podílu domácností se středními příjmy; domnívá se, že kolektivní vyjednávání a sdružování v odborových organizacích může obnovit rovnováhu sil mezi různými skupinami ve společnosti; zdůrazňuje, že je důležité řešit chudobu pracujících, energetickou chudobu a dlouhodobou nezaměstnanost; vítá návrh směrnice o důstojných mzdách v Evropské unii, který předložila Komise s cílem přispět k vymýcení chudoby pracujících a podpořit kolektivní vyjednávání;
28. je znepokojen tím, že navzdory nedávnému zvýšení minimální mzdy v mnoha členských státech zůstávají zákonné minimální mzdy ve srovnání s jinými mzdami v ekonomice často nízké a že mnohokrát jsou výrazně nižší než 60 % mediánu mzdy v dotčené zemi;
29. konstatuje, že 22,4 % obyvatel EU je ohroženo chudobou nebo sociálním vyloučením, z toho 24,9 % tvoří děti, 23,3 % jsou ženy a 18,2 % z nich jsou osoby nad 65 let, a že riziko chudoby u osob se zdravotním postižením vzrostlo na 34,6 %; je velmi znepokojen tím, že míra nezaměstnanosti mladých lidí v EU přesahuje 15 %; zdůrazňuje, že v důsledku pandemie COVID-19 je provádění záruky pro děti, posílené záruky pro mladé lidi a strategie EU v oblasti práv osob se zdravotním postižením důležitější než kdy jindy; vyzývá Komisi, aby podporovala členské státy v boji proti chudobě, zejména mezi dětmi, ženami a staršími lidmi, a v boji proti chudobě pracujících a bezdomovectví jakožto extrémním formám chudoby a sociálního vyloučení;
30. vyzývá členské státy, aby zajistily dostatek vyhovujícího a cenově dostupného sociálního bydlení, které by pokrylo potřeby obyvatel a snížilo míru příliš vysokých nákladů na bydlení; vyzývá v této souvislosti k reformě rámce pro správu ekonomických záležitostí, která by členským státům umožnila realizovat potřebné ekologické a sociální veřejné investice, včetně investic souvisejících s rozvojem a zlepšováním sociálního, veřejného, cenově dostupného a energeticky účinného bydlení; zdůrazňuje, že bezdomovectví je jednou z nejextrémnějších forem sociálního vyloučení; vítá spuštění evropské platformy pro boj proti bezdomovectví a její konečný cíl, jímž je skoncovat s bezdomovectvím do roku 2030; vyzývá členské státy, aby přijaly ambiciózní vnitrostátní strategie s odpovídajícím financováním na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU, které budou založeny na zásadě „bydlení především“ a jejichž cílem bude předcházet bezdomovectví a poskytovat přístup k vyhovujícímu, bezpečnému a cenově dostupnému bydlení;

31. vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily přístup k důstojnému bydlení pro všechny prostřednictvím vnitrostátních plánů cenově dostupného bydlení, které mají být součástí národních programů reforem;
32. vítá, že se bezdomovectví osob LGBTIQ, zejména mladých osob, dostalo v rámci strategie pro rovnost osob LGBTIQ pozornosti; vyzývá Komisi, aby problém bezdomovectví osob LGBTIQ řešila spolu s členskými státy;
33. domnívá se, že kvalitní, přiměřené, přístupné a cenově dostupné sociální služby jsou předpokladem oživení po pandemii COVID-19 a předpokladem úspěšného provádění evropského pilíře sociálních práv, zejména při snižování chudoby a sociálního vyloučení ve všech jeho podobách;
34. konstatuje, že hlavního cíle snížení počtu osob žijících v chudobě o 15 milionů nebude dosaženo, pokud se nebudeme zabývat nejzranitelnějšími osobami; vyzývá Komisi a členské státy, aby vypracovaly cílené způsoby podpory dlouhodobě nezaměstnaných a osob bez domova, jakož i osob, které čelí četným překážkám a různým druhům diskriminace;
35. vyzývá Komisi a členské státy, aby v EU zaručily všeobecný přístup k bezplatnému veřejnému vzdělávání pro děti do tří let, což by přispělo k rovným příležitostem pro příští generaci a ke zvýšení účasti žen na trhu práce; trvá na tom, že je důležité provést směrnici o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem s cílem zajistit rovný přístup a vyvážené čerpání dovolené mezi muži a ženami, což umožní rodičům s dětmi nebo pracovníkům se závislými příbuznými lépe vyvážit pečovatelské a profesní povinnosti;
36. konstatuje, že hlavními oběťmi pandemie COVID-19 jsou rodiny, děti a zranitelné skupiny; zdůrazňuje, že mezi nejvyšší priority Evropy musí patřit vymýcení dětské chudoby a zajištění dobrých životních podmínek dětí a rovných příležitostí pro děti; vyzývá Komisi, aby v období 2021–2027 přijala opatření k urychlenému provedení evropské záruky pro děti a vyčlenila na ni rozpočet ve výši 20 miliard EUR, aby mohla bez omezení bojovat proti chudobě všech dětí a jejich rodin; zdůrazňuje, že kromě toho by měl být předložen připravovaný návrh doporučení Rady o minimálním příjmu, který má přispět k cíli snížení chudoby; zdůrazňuje, že cílem evropské záruky pro děti je podporovat vnitrostátní politická opatření v oblasti předcházení sociálnímu vyloučení a boje proti němu tím, že všem dětem v nouzi zaručí přístup ke klíčovým službám, včetně dětí, které jsou státními příslušníky třetích zemí, bez ohledu na jejich migrační status; domnívá se, že záruka pro děti musí být rozšířena tak, aby doplňovala vnitrostátní systémy přídatků na děti; vyzývá členské státy, aby využívaly zdroje dostupné mimo jiné v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a Evropského sociálního fondu plus (ESF+) k zajištění toho, aby záruka pro děti předcházela sociálnímu vyloučení a chudobě dětí v nouzi, aby proti těmto jevům bojovala a podporovala rovné příležitosti; dále vyzývá Komisi, aby pečlivě sledovala pokrok v této oblasti;
37. připomíná, že skupinou, která byla nejvíce zasažena pandemií, byli mladí lidé, neboť ti jsou nadměrně zastoupeni v odvětvích, jež byla pandemickými omezeními zasažena nejvíce, a je u nich pravděpodobnější, že pracují na základě smluv na dobu určitou nebo na částečný úvazek, a je nanejvýš pravděpodobné, že oproti jiným skupinám se potýkají

s nejistou situací v oblasti bydlení a jsou vystaveni nepřiměřenému dopadu na jejich životní spokojenost a duševní pohodu, přičemž téměř dvě třetiny mladých lidí jsou ohroženy depresí¹⁶; s cílem snížit dlouhodobou nezaměstnanost a nezaměstnanost mladých lidí do roku 2030 alespoň o 50 % vyzývá k lepšímu finančnímu zajištění nástroje záruky pro mladé lidi, který by měl v souladu s cílem č. 8 Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030 obsahovat také kritéria tvorby kvalitních pracovních míst, a žádá aktualizaci vnitrostátních systémů; domnívá se, že je načase zajistit, aby byla záruka pro mladé lidi pro všechny členské státy závazná, aby podporovala začlenění a obsahovala aktivní podpůrná opatření zaměřená na osoby, které dlouhodobě nemají zaměstnání ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy, a na mladé lidi pocházející ze znevýhodněného sociálně-ekonomického prostředí, jako jsou mladí lidé se zdravotním postižením a mladí Romové;

38. zdůrazňuje, že je nezbytné, aby členské státy i nadále investovaly dostatečné zdroje z ESF+ do opatření na podporu cílených činností a strukturálních reforem pro kvalitní zaměstnanost mladých lidí, do odborného vzdělávání a přípravy, zejména učňovské přípravy a podnikatelských dovedností; dále zdůrazňuje, že členské státy musí začlenit reformy pro příští generaci, děti a mládež a investice do této oblasti v souladu s cíli záruky pro děti a záruky pro mladé lidi, aby měly přístup k financování v rámci Nástroje pro oživení a odolnost; vyzývá Komisi, aby pečlivě sledovala investice členských států v této oblasti prostřednictvím cyklu evropského semestru a národních programů reforem v rámci Nástroje pro oživení a odolnost;
39. vyzývá EU a členské státy, aby řešily strukturální problémy, které způsobují dětskou chudobu a sociální vyloučení, tím, že budou podporovat vysokou úroveň zaměstnanosti a sociálního začlenění, zejména mezi znevýhodněnými skupinami; zdůrazňuje, že je třeba zajistit genderovou rovnost, nediskriminaci a sociální rovnost v pracovních vztazích; zdůrazňuje, že se jedná o důležitý stavební kámen udržitelného a prosperujícího hospodářství a silné demokracie;
40. zdůrazňuje, že všechny děti mají právo požívat lidských práv a žít v bezpečném prostředí, což je zásadní pro prevenci předčasného odchodu ze vzdělávání, pro ochranu jejich duševního zdraví a pro jejich plné zapojení do společnosti a na trhu práce; vyjadřuje v tomto ohledu politování nad tím, že děti LGBTI jsou často obětmi šikany a násilí ve školách, což má vážný dopad na jejich dobré životní podmínky; domnívá se, že nedílnou součástí vzdělávacích systémů by měla být politika proti šikaně a zajištění toho, aby děti měly přístup k informacím o sexuální orientaci a genderové identitě;
41. zdůrazňuje, že je třeba, aby se doporučení pro jednotlivé země v rámci evropského semestru věnovala přiměřeným příspěvkům pro osoby se zdravotním postižením, které budou slučitelné s jinými formami příjmu, s cílem snížit riziko chudoby, kterému čelí osoby se zdravotním postižením;
42. zdůrazňuje potřebu rozhodných a účinných sociálních investic na evropské, vnitrostátní a regionální úrovni s cílem posílit sociální služby;
43. vyzývá EU a členské státy, aby zajistily, aby každý v naší společnosti, zejména mladá generace, měl správné dovednosti pro nalezení zaměstnání a rozvoj svých talentů;

¹⁶ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef20036en.pdf

zdůrazňuje, že je důležité posílit vzdělávací programy EU a zároveň sladit vzdělávání a odbornou přípravu s potřebami hospodářství a společnosti budoucnosti; pracovníci, učitelé a školitelé by měli určit, podporovat a prosazovat správné dovednosti v oblasti odborné přípravy; domnívá se, že investice do digitální infrastruktury jsou nevyhnutelné; je přesvědčen, že překážky, jako je nedostatek pracovní síly, brání hospodářskému růstu; vyzývá Komisi a členské státy, aby okamžitě provedly komplexní soubor politických opatření, která by řešila nedostatek pracovních sil, zaměřila by se na mzdy zajišťující důstojný život, zlepšila by pracovní podmínky, posílila mobilitu pracovních sil v EU a usnadnila integraci migrantů na trh práce a přístup malých a středních podniků k financování; vyzývá k posílení evropského rámce kvalifikací pro náležitě uznávání schopností a kvalifikací získaných mimo EU; dále vyzývá členské státy, aby uznaly a potvrdily stávající formální a neformální schopnosti, talenty a know-how lidí ze třetích zemí a vydaly k nim osvědčení; zdůrazňuje, že je nutné zaručit přístup k formálnímu, informálnímu a neformálnímu vzdělávání a kvalitnímu celoživotnímu učení;

44. zdůrazňuje význam dobře financovaných veřejných služeb zaměstnanosti; domnívá se, že veřejné služby zaměstnanosti by měly uchazečům o zaměstnání se zdravotním postižením, starším uchazečům o zaměstnání a dlouhodobě nezaměstnaným nabízet individualizovanou podporu a posouzení potřeb;
45. domnívá se, že další připravovaná doporučení v rámci evropského semestru by měla zahrnovat důraz na kvalitu a financování dlouhodobé péče zaměřené na člověka, včetně sociální péče a podpory, jakož i na pracovní podmínky v této oblasti; připomíná členským státům prohlášení z Astany (2018) a jejich závazek posílit primární zdravotní péči s cílem poskytovat starším osobám spravedlivou, přístupnou, bezpečnou a cenově dostupnou komunitní péči;
46. je velmi znepokojen dopadem pandemie na duševní zdraví pracovníků a společnosti jako celku; vyzývá Komisi, aby systematicky předkládala doporučení k posílení systémů péče o duševní zdraví;
47. domnívá se, že doporučení v oblasti politiky zaměstnanosti by neměla ztrácet ze zřetele dlouhodobou nezaměstnanost a nečinnost, zejména u starších osob; vítá dřívější doporučení určená některým členským státům, která poukazují na potřebu přezkoumat systém pobídek k zaměstnávání na podporu zaměstnanosti mladých lidí; v této souvislosti vyzývá Komisi, aby je rozšířila i na starší uchazeče o zaměstnání;
48. zdůrazňuje velmi škodlivé a rozmanité zdravotní důsledky sexuálního násilí a genderově podmíněného násilí, které prokazatelně může závažně ovlivnit fyzické a duševní zdraví; vyzývá proto k řádné ochraně obětí sexuálního násilí a genderově podmíněného násilí a poskytnutí adekvátních prostředků těmto obětem, zvýšení zdrojů na tyto účely a zavedení příslušných účinných opatření;

Kapitola IV

49. je znepokojen celosvětovým nedostatkem mnoha druhů zboží, který částečně zapříčinila pandemie; vyzývá Komisi, aby zjistila, kde jsou nedostatky v místech strategické výroby, a předložila strategie na posílení soběstačnosti EU v kritických odvětvích a na diverzifikaci zdrojů s cílem snížit závislost EU na nedemokratických třetích zemích;

vyzývá k posílení sociálního a ekonomicky udržitelného rozměru průmyslové strategie se zvláštním zaměřením na kvalitní zaměstnanost a strategické hodnotové řetězce v EU a k tomu, aby v tomto ohledu byly přizpůsobeny nebo zavedeny nezbytné právní požadavky, a byla tak zajištěna udržitelná a silná evropská průmyslová kapacita, a aby byla poskytnuta podmíněná finanční podpora; podporuje ambiciózní a soudržnou průmyslovou politiku za účasti sociálních partnerů, aby tak bylo možné posílit reálnou ekonomiku a podpořit konkurenceschopná a udržitelná průmyslová odvětví a služby; vyzývá Komisi, aby vypracovala novou rámcovou směrnici o informování, konzultaci a účasti pracovníků, pokud jde o minimální evropské normy, včetně předjímání změn; vyzývá také k přepracování směrnice o evropské radě zaměstnanců s cílem posílit práva zástupců zaměstnanců na informování a konzultace, zejména v rámci restrukturalizačních procesů; je přesvědčen, že silná průmyslová základna potřebuje v zájmu inovací, přísných environmentálních norem a dobrých pracovních podmínek rovné podmínky s důraznými pobídkami; zdůrazňuje, že je důležité, aby se sociální partneři podíleli na navrhování průmyslových strategií;

50. vyzývá Komisi, aby posílila evropskou průmyslovou a výrobní kapacitu s cílem snížit závislost; zdůrazňuje význam rozvoje technologické nezávislosti a vytváření evropské hodnoty a pracovních míst ve strategických průmyslových oblastech; zdůrazňuje význam strategické autonomie EU a odolnosti dodavatelského řetězce;
51. domnívá se, že zapojení pracovníků do podnikových záležitostí má zásadní význam pro zajištění udržitelné správy a řízení podniků a pro předcházení nedostatku strategického zboží a přemístování výroby; vyzývá Komisi a členské státy, aby vytvořily podmínky a požadavky nezbytné k tomu, aby se do roku 2030 na alespoň 80 % korporací vztahovaly dohody o udržitelné správě a řízení společnosti, aby byly po dohodě se zaměstnanci vytvořeny strategie s cílem pozitivně ovlivňovat environmentální, sociální a hospodářský rozvoj prostřednictvím postupů správy a řízení a přítomnosti na trhu, zajistit větší odpovědnost vedení za začlenění udržitelnosti do rozhodování podniků a podporovat postupy správy a řízení společností, které přispívají k jejich udržitelnosti, mj. s odkazem na podnikové výkaznictví, odměňování členů správních orgánů, maximální rozdíl v poměru mezd, složení správních rad a zapojení zúčastněných stran;
52. vyzývá k přijetí směrnice o závazném dodržování lidských práv, náležité péči a odpovědném podnikání, včetně práv pracovníků, jako je právo na sdružování a kolektivní vyjednávání, právo na bezpečnost a ochranu zdraví, sociální ochranu a dobré pracovní podmínky, v níž by byla stanovena povinnost náležité péče vztahující se na činnost společností a jejich obchodní vztahy, včetně dodavatelských a subdodavatelských řetězců; zdůrazňuje, že tato směrnice by měla zajistit plné zapojení odborů a zástupců zaměstnanců do celého procesu náležité péče a zaručit právo kolektivně vyjednat na příslušných úrovních strategie v oblasti náležité péče; zdůrazňuje, že inspektoráty práce členských států a Evropský orgán pro pracovní záležitosti musejí mít u všech společností EU a u společností, které chtějí mít přístup na vnitřní trh, možnost provádět společné inspekce v celém řetězci, v jejichž rámci by bylo možné podávat stížnosti, a nabízet pomoc zaměřenou na dodržování předpisů; vyzývá Komisi, aby trvala na ratifikaci úmluvy Mezinárodní organizace práce č. 81 (inspekce práce) a č. 129 (inspekce práce v zemědělství), a to všemi obchodními partnery EU;
53. vyzývá Komisi, aby usilovala o ekonomickou odolnost, podporovala veřejné investice

do strategických odvětví a systémů sociálního zabezpečení, chránila podnikání a malé a střední podniky a zajistila sociální pokrok v EU prostřednictvím dobře placených pracovních míst; vyzývá Komisi a členské státy, aby zvýšily odolnost hospodářství, jeho konkurenceschopnost a připravenost na budoucí krize, a vytvořily tak prostředí příznivé pro podnikání, které pomůže přilákat investice a podnikatele, a aby zajistily spravedlivou a sociální EU s pracovními místy, která umožní důstojný život a nikoho neopominou, a aby přitom respektovaly princip subsidiarity členských států; vyzývá členské státy, aby snížily administrativní zátěž podniků se zvláštním důrazem na malé a střední podniky, které jsou páteří evropského hospodářství;

54. vyzývá Komisi, aby do svých doporučení zahrnula výzvu všem členským státům, aby investovaly do sociální ekonomiky a oběhového hospodářství, a to nejen kvůli jejich potenciálu vytvářet pracovní místa, ale také jako nástroj, který umožňuje inkluzivní hospodářské oživení a ekologickou transformaci;
55. zdůrazňuje, že v zájmu odstranění překážek na trhu práce je třeba řešit v EU mezery a nedostatky v oblasti dovedností; konstatuje, že některé z těchto mezer brání produktivitě a hospodářskému růstu a odrazují pracovníky od vstupu na trh práce; zdůrazňuje, že je nutné transformovat a modernizovat odbornou přípravu a formální a neformální vzdělávání a zlepšit profesní poradenství, získávání digitálních dovedností a vzdělávání v této oblasti a podporovat odbornou přípravu a celoživotní učení; vyjadřuje znepokojení nad tím, že je nezbytné zlepšit v EU digitální dovednosti v souladu s potřebami budoucích trhů práce, což se mimo jiné odráží v nedostatku odborníků na IT; podtrhuje rovněž význam základních digitálních dovedností pro sociální začlenění, a to i pokud jde o seniory a obyvatele odlehklých oblastí; zdůrazňuje, že je důležité zaměřit se na odborné vzdělávání a přípravu a investovat do nich v souvislosti s digitální a ekologickou transformací, a to na všech úrovních vzdělávání, rekvalifikace, zvyšování kvalifikace a pokračování celoživotního učení, se zvláštním důrazem na dovednosti dívek a žen v oblasti STEM; v tomto ohledu připomíná, že je zapotřebí zajistit všem pracovníkům stejný přístup k odborné přípravě; požaduje, aby vzdělávací systémy EU byly jednodušší a kvalifikace více uznávané; zdůrazňuje, že je třeba vytvořit propojené prostředí pro vzdělávací a vysokoškolské instituce, střediska odborné přípravy a zaměstnavatele, aby mohli spolupracovat v zájmu předvídání a plnění budoucích potřeb trhu práce; zdůrazňuje, že ve světle klesajícího počtu obyvatel v produktivním věku mají zásadní význam opatření, která mají přivést na trh práce více lidí; domnívá se, že začlenění migrantů na trh práce může mít pozitivní dopad na nabídku pracovních sil, může snížit nedostatek pracovních sil a podpořit vyšší míru zaměstnanosti; domnívá se, že tyto kroky je třeba zkombinovat s dalšími opatřeními; zdůrazňuje, že je důležité zajistit pracovníkům zdravější pracovní život, zlepšit jejich pracovní podmínky a lépe přizpůsobit trhy práce jejich potřebám, které se v průběhu života mění;
56. vyzývá Komisi, aby stanovila prioritu pro reformu a investice do dlouhodobé péče v rámci procesu evropského semestru a pro potřeby kvalitní, přístupné, cenově dostupné a odpovídající dlouhodobé péče se zaměřením na komunitní pečovatelské služby, které jsou zaměřené na člověka a posilují jeho postavení a splňují potřeby lidí a jsou přístupné osobám s nižšími příjmy; konstatuje, že investice do dlouhodobé péče jsou příležitostí k vytváření pracovních míst; zdůrazňuje, že je důležité věnovat pozornost vytváření kvalitních pracovních míst s důstojnými mzdami a pracovními podmínkami;

57. zdůrazňuje, že investice do zavádění pokročilých digitálních technologií a výzkumu a inovací jsou klíčem k budoucím hospodářským politikám pro zvládnutí digitální transformace; naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby řešily mezeru v digitálních investicích ve veřejném i soukromém sektoru, a to především s důrazem na podporu malých a středních podniků;

Kapitola V

58. zdůrazňuje, že chceme-li zajistit spravedlivou transformaci, musíme se zabývat problémy a příležitostmi, které vznikají při plnění našich cílů, a přijmout je; domnívá se, že přechod na uhlíkově neutrální ekonomiku musí být spravedlivý, a to i sociálně spravedlivý, a nesmí opomíjet pracovníky ani místní komunity; zdůrazňuje, že je třeba zachovat pracovní místa a zlepšit pracovní podmínky na základě sociálně tržního hospodářství, v němž bude silný důraz na výzkum a inovace v oblasti nových technologií; domnívá se, že ekologická a digitální transformace by měla být spravedlivá a inkluzivní a měla by vést k udržitelnější a konkurenceschopnější Evropě, v níž mají pracovníci důstojnou práci a možnost prosperovat; konstatuje, že podle ekonomické prognózy Komise z jara 2021 se očekává, že v letech 2021 a 2022 dojde oproti hodnotám z roku 2019 ke zvýšení veřejných investic;
59. souhlasí s MOP, pokud jde o její definici spravedlivého přechodu k udržitelnému rozvoji jako přístupu k budoucnosti práce zaměřeného na člověka, který transformuje hospodářství a společnost, maximalizuje příležitosti důstojné práce pro všechny, snižuje nerovnosti, prosazuje sociální spravedlnost a podporuje průmysl, pracovníky a komunity;
60. připomíná klíčovou úlohu evropských, vnitrostátních a odvětvových sociálních partnerů v předjímání změn; zdůrazňuje, že je třeba úzce zapojit odbory a zástupce pracovníků na všech úrovních rozhodování s cílem zajistit účinnou a spravedlivou transformaci; zdůrazňuje zásadní úlohu kolektivního vyjednávání pro zajištění nejvyšších norem v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, rozvoje příslušných dovedností a strategického předjímání změn; zdůrazňuje, že evropská a mezinárodní lidskoprávní normy zaručují všem pracovníkům právo odborově se organizovat, zakládat odborové organizace a vstupovat do nich, zapojit se do kolektivního vyjednávání, přijímat kolektivní opatření na obranu práv a požívat ochrany podle kolektivních smluv bez ohledu na zaměstnanecký status; vyzývá členské státy, aby zrušily veškeré vnitrostátní právní předpisy, které brání kolektivnímu vyjednávání, včetně zaručení přístupu odborů na pracoviště z organizačních důvodů, sdílení informací a konzultací a posilování zastoupení pracovníků;
61. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly iniciativy zaměřené na snižování nerovností a ochranu důstojných pracovních podmínek všech pracovníků; pokud jde o práci na dálku, zdůrazňuje právo odpojit se od práce, právo na psychickou pohodu při práci a na zdraví a bezpečnost při práci; požaduje hodnotná pracovní místa pro pracovníky a tedy i posílení úlohy sociálních partnerů a kolektivního vyjednávání; vítá návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zlepšení pracovních podmínek při práci prostřednictvím platform a požaduje rychlé přijetí této směrnice; vítá zavedení automatické vyvratitelné domněnky pracovního poměru pro všechny osoby pracující pro digitální platformy založené na zásadě nadřazenosti skutečností podle této směrnice;

domnívá se, že je nezbytné zajistit rovné podmínky a skutečnost, aby platformy podléhaly stejným pravidlům trhu práce jako tradiční společnosti; vyzývá Komisi, aby zajistila, že digitální platformy budou využívat transparentní, nediskriminační a etické algoritmy; zdůrazňuje význam lidských pracovních vztahů a důstojnosti na pracovišti a domnívá se, že je nezbytné, aby algoritmické řízení prováděli lidé kontrolující tuto činnost a aby jejich byla rozhodnutí odpovědná, napadnutelná a případně vratná;

62. vyzývá členské státy, aby zintenzivnily vymáhání a boj proti praktikám nepoctivých pracovních agentur; vyzývá Komisi, aby zavedla povinnost certifikace pro zadávání veřejných zakázek v celé EU a aby za tímto účelem zřídila sociální rejstřík; připomíná úlohu, kterou může hrát sociálně odpovědné zadávání veřejných zakázek při vytváření pracovních příležitostí, důstojné práci, sociálním a profesním začlenění a lepších podmínkách pro zranitelné skupiny; zdůrazňuje, že členské státy by měly financovat reformy v této oblasti, a to i prostřednictvím Nástroje pro oživení a odolnost, s cílem zajistit, aby pravidla pro zadávání veřejných zakázek byla dynamičtější a transparentnější, zohlednit cíle sociální politiky a politiky trhu práce a zejména podporovat přístup podniků sociální ekonomiky k veřejným zakázkám v souladu s akčním plánem pro sociální ekonomiku;

o

o o

63. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Vzhledem k hospodářské situaci Evropy a důsledkům pandemie COVID-19 je tato zpráva obzvláště důležitá. Pro zpravodaje je proto velmi důležité, aby tuto zprávu podpořily všechny politické skupiny a oslovila širší publikum.

Tato zpráva se proto svým významem, cíli a srozumitelností liší od předchozích zpráv. Trhy v Evropě a ve světě masivně zasáhl nejen COVID-19, ale ovlivňuje je také klimatická krize, umělá inteligence a rostoucí nerovnováha mezi sociálními předpisy a tržním hospodářstvím, která přináší značně negativní mechanismy.

Vzhledem k tomu, že Evropa a její trhy prošly na různých úrovních procesem vývoje, který musí dále pokračovat, je tato zpráva také podkladem pro odmítnutí iniciativy Světového ekonomického fóra, takzvaného „velkého resetu“, jehož cílem je přetvořit globální ekonomiku a společnost po skončení pandemie COVID-19.

Zpravodaj uznává, že mnoho dalších tematických zpráv má multidisciplinární přístup. Výslovně zdůrazňuje, že tato zpráva je na mnoha úrovních doplňuje, že je třeba respektovat Pakt o stabilitě a růstu a v souladu se zásadou subsidiarity a rozmanitostí Evropy je nutné zachovat rozpočtovou flexibilitu jednotlivých členských států. Tato zpráva obsahuje velmi konkrétní prohlášení, která mají zásadní význam pro životaschopné, odolné a udržitelné evropské hospodářství.

Kapitola I vyzývá k většímu důrazu a vyčlenění většího množství finančních prostředků na udržitelný hospodářský růst. Vzhledem k prázdným státním pokladnám evropských veřejných rozpočtů je třeba najít nové a lepší způsoby financování.

Dosavadní hospodářské programy a vložené prostředky nebudou stačit k životaschopnému, udržitelnému a trvalému hospodářskému oživení a silným trhům, které budou odolnější vůči dalším krizím. Cílem udržitelného hospodářského růstu musí být zajištění toho, abychom mohli co nejlépe přestat budoucí krize, zabezpečit trhy a rozšířit infrastrukturu a zároveň zajistit dopad šetrný vůči klimatu.

Za tímto účelem byl navržen systém „Manacle Bonds“. Zpravodaj doporučuje, aby jej Komise přezkoumala a odpovídajícím způsobem zavedla.

V rámci vysvětlování tohoto systému je třeba poznamenat, že zpravodaj nesouhlasí jak s rozpočtem eurozóny s vyššími členskými příspěvky, tak s všeobecnou „komunitarizací“ státního dluhu prostřednictvím evropských dluhopisů stability, tzv. eurobondů. Zpravodaj považuje za rozumné opatření přístup reformovaného programu nákupu dluhopisů ECB.

ECB by měla mít možnost nakupovat dluhopisy vydané EU. EU by vydávala dluhopisy, které by například zahrnovaly evropská hospodářská opatření nebo také umožňovaly financování evropského přídatku na dítě. Nemělo by být možné financovat vnitrostátní opatření. Do tohoto programu by měla být zahrnuta pouze společná evropská opatření – společně a nerozdílně – za účelem společného zisku. Dluhopisy nemají být obchodovatelné. Instituce a soukromí investoři nemohou tyto papíry nakupovat. Tyto dluhopisy smí držet pouze ECB. Jejich součástí není příslib úrokové sazby, ale datum splacení. Za splacení dluhopisu

odpovídají všechny členské státy, které se na jeho vydání podílejí. Členské státy odpovídají pouze za svůj příslušný podíl. Nesplacení může být důvodem k odmítnutí budoucích emisí. Z důvodu solidarity by se na dluhopisu měly podílet všechny členské státy. Členské státy se de facto dohodly:

- na cíli, který je třeba sledovat (boj proti dětské chudobě prostřednictvím evropského přídatku na dítě), (boj proti nezaměstnanosti prostřednictvím příspěvku v případě práce na zkrácený úvazek/ekonomických opatření) atd.,
- výši dluhopisu,
- datu splatnosti,
- možných předběžných podmínkách (reformách) i pro (spolu)emitující státy.

ECB by na základě vlastních kritérií (např. dosavadní platební morálka, právní posouzení atd.) rozhodla, zda lze vydaný dluhopis koupit. ECB by rozhodovala nezávisle. Neexistuje žádná záruka, že dluhopis bude skutečně umístěn. Dluhopisy může koupit pouze ECB, což jí umožňuje kontrolovaně vložit peníze do společného hospodářského prostoru a při splacení je neutralizovat. Vzhledem k tomu, že jako věřitel vystupuje pouze ECB, je docela dobře možné, aby později došlo k vzdání se pohledávky. Tato forma dluhopisu rozšiřuje politickou působnost a zároveň zachovává nezávislost Evropské centrální banky.

Kapitola II se týká vlivů mezi životním prostředím a zdravím, jakož i nezbytných preventivních opatření v oblasti pracovního lékařství. Dny ztracené z důvodu nemoci mají negativní ekonomický dopad na výrobu, výrobní náklady i na obchod a služby.

Kapitola III poukazuje na to, že sblížení mezi státy Evropy se obecně nejen zastavilo, ale objevují se také stále větší rozdíly v přínosech pro lidi mezi severem a jihem. V důsledku toho je subjektivní chudoba na historicky nejvyšší úrovni a objektivní míra chudoby se rovněž drží na velmi vysoké úrovni.

V hospodářských programech orientovaných na budoucnost je proto nezbytné a nutné zaměřit se na kupní sílu. To umožní jejich plnou účinnost v rámci evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik: hledisko zaměstnanosti a sociální hledisko v roční strategii pro udržitelný růst na rok 2022.

Pro stabilizaci udržitelného hospodářského růstu obvykle po zvýšení kupní síly následuje odpovídající zvýšení produktivity. Jedním z důsledků je méně zkrácených pracovních úvazků a nižší nezaměstnanost a s tím spojené značné úspory nákladů. Díky větší spotřebě lze pak v členských státech očekávat i vyšší daňové příjmy. Celkově vzato vyšší kupní síla nejen brzdí nárůst rizika chudoby, ale také ho aktivně omezuje. Konkrétně se proto v kapitole III navrhuje zavést příspěvek na dítě 25/25, který je vysvětlen níže.

Život jako celek se stal rychlejším, zběsilejším a složitějším. Rodiny s dětmi jsou stále chudší a chudší. Mnozí rodiče již nestačí tempu a jsou přetížení. Konfliktů přibývá. Jedním z důsledků je například rostoucí násilí v rodinách. V celé Evropě jsme svědky drastického nárůstu případů opomíjení, zneužívání a zanedbávání dětí. Proti tomu je třeba podniknout rozhodné kroky. Evropa musí bojovat proti dětské chudobě, a to aktivně, přímo a na místě v rámci rodiny.

Rodiny jsou základním kamenem naší evropské společnosti, utvářejí způsob, jakým všichni společně žijeme, a zajišťují další existenci Evropy. Pouze silné rodiny mohou vytvořit silnou

společnost, která bude schopna obstát v globální konkurenci. Pro provedení záruky pro děti považuje zpravodaj zavedení evropského přídatku na dítě 25/25 za nezbytné a dávno potřebné.

Tento dodatečný evropský přírvek na dítě nelze kompenzovat žádnými jinými dávkami. Závěrečná zpráva „Studie proveditelnosti záruky pro děti“, kterou Evropská komise předložila v březnu 2020, podrobně vysvětluje stávající právní základ a povinnosti. Tento evropský přírvek na dítě 25/25 zakládá projekt udržitelného hospodářského rozvoje. Rodiny následně přidají další peníze do peněžního oběhu, takže z něj budou mít přímý i nepřímý prospěch také všichni Evropané.

Částka 50 EUR je nezbytná pro každé dítě narozené v Evropě, jehož rodiče mají příjem nižší, než je medián příjmů příslušného členského státu. Rozdělí se na 25 EUR na dítě – jako přímá platba ze stávajících fondů rodinných přídatků v členských státech – a dalších 25 EUR na dítě na vytvoření nově zřízených evropských rodinných poradců, kteří budou aktivně pracovat s rodinami na místní úrovni.

European Family Companion znamená:

- přítomnost Evropy v rámci rodiny a lepší identifikaci s Evropou,
- propojení rodin, struktur nabídky a komunit pod evropskou záštitou,
- preventivní podpora rodin od těhotenství až do dospělosti dětí, individuálně přizpůsobená rodinám jako komunitě,
- včasná identifikace problémů (nadměrné nároky, zanedbávání, zneužívání, opuštěnost způsobená násilím v rodině, vývojové poruchy u dětí atd.),
- řešení zahrnující již existující struktury nabídky a individuální propojení těchto struktur a rodin.

Tím, že se Evropská unie stane přívětivější k rodinám, se bude v Evropě znovu rodit více dětí, přičemž posílení rodin znamená posílení společnosti jako celku.

Kapitola IV se zabývá udržitelným hospodářským růstem prostřednictvím opětovného poevropsštění důležitých výrobních zařízení, jako jsou například polovodičové technologie, zdravotnický materiál, léčivé přípravky a hygienické výrobky, se zkrácenými dodavatelskými řetězci s cílem rozvíjet a rozšiřovat odvětví zaměstnanosti. V kapitole IV se zpravodaj zabývá také dopadem nedostatku kvalifikovaných pracovníků a rostoucím významem vzdělávání, inovací a výzkumu. To jsou pilíře sociálně přijatelné zaměstnanosti v Evropě.

Kapitola V je věnována udržitelnému hospodářskému růstu prostřednictvím zlepšení zásad výroby, služeb a obchodu.

Z hlediska evropské sociální politiky zaměstnanosti to znamená zejména to, že v registru společností pro certifikaci je stanovena vstřícnost k rodině, udržitelnost, vstřícnost ke klimatu, mzdová transparentnost a základní sociální hodnoty zaměstnanosti. Tyto společnosti by pak měly být kodifikovány pro veřejná a celoevropská výběrová řízení a sloužit k podpoře udržitelné, sociálně přijatelné zaměstnanosti a hospodářského růstu.

INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

Datum přijetí	28.2.2022
Výsledek konečného hlasování	+ : 15 - : 11 0 : 29
Členové přítomní při konečném hlasování	Marc Angel, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, David Casa, Leila Chaibi, Ilan De Basso, Margarita de la Pisa Carrión, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Rosa Estaràs Ferragut, Nicolaus Fest, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, France Jamet, Agnes Jongerius, Radan Kanev, Ādám Kósa, Stelios Kypouropoulos, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Giuseppe Milazzo, Sandra Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pîslaru, Manuel Pizarro, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Michal Šimečka, Beata Szydło, Eugen Tomac, Romana Tomc, Marie-Pierre Vedrenne, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tatjana Ždanoka, Tomáš Zdechovský
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Konstantinos Arvanitis, Alin Miţuţa, Evelyn Regner, Eugenia Rodríguez Palop, Véronique Trillet-Lenoir, Anna Zalewska

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

15	+
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Stelios Kypourouopoulos, Maria Walsh
Renew	Sylvie Brunet, Jordi Cañas, Alin Mîtuța, Dragoș Pîslaru, Monica Semedo, Michal Šimečka, Véronique Trillet-Lenoir, Marie-Pierre Vedrenne

11	-
ECR	Margarita de la Pisa Carrión
ID	Dominique Bilde, Nicolaus Fest, France Jamet, Elena Lizzi, Guido Reil, Stefania Zambelli
NI	Ádám Kósa, Daniela Rondinelli
PPE	Radan Kanev
The Left	Sandra Pereira

29	0
ECR	Giuseppe Milazzo, Elżbieta Rafalska, Beata Szydło, Anna Zalewska
PPE	Rosa Estaràs Ferragut, Miriam Lexmann, Dennis Radtke, Eugen Tomac, Romana Tomc, Tomáš Zdechovský
S&D	Marc Angel, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Ilan De Basso, Estrella Durá Ferrandis, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Manuel Pizarro, Evelyn Regner, Marianne Vind
The Left	Konstantinos Arvanitis, Leila Chaibi, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri, Tatjana Ždanoka

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se